

Tomasz MISIAK*
Politechnika Rzeszowska

EKONOMICZNE ASPEKTY WPROWADZENIA EURO W POLSCE

Artykuł stanowi próbę usystematyzowania oraz przedstawienia ważniejszych ekonomicznych korzyści i kosztów przyjęcia przez Polskę wspólnej waluty – euro. Dokonano również porównania ważniejszych wskaźników makroekonomicznych strefy euro do państw tzw. triady (USA, Japonia, UE). Celem porównania była próba ukazania konkurencyjności oraz pozycji ekonomiczno-handlowej tego obszaru w gospodarce światowej.

1. WPROWADZENIE

Unia Europejska jest przykładem integracji regionalnej krajów. Integracja ta w ramach Unii dokonuje się na różnych płaszczyznach: ekonomicznej, prawno-instytucjonalnej, społecznej oraz politycznej. Najważniejszy filar działań integracyjnych stanowi niewątpliwie współpraca gospodarcza, od której rozpoczęło się jednoczenie Europy. Polska, która 1 maja 2004 roku z własnej i nieprzymuszonej woli przystąpiła do struktur jednoczącej się Europy, stanęła również przed dylematem rezygnacji z narodowej waluty, zastępując ją wspólnotową walutą – euro. Proces wprowadzania euro nie jest jednak ani szybki, ani łatwy, szczególnie w przypadku tak dużego kraju, jakim jest Polska. Wymaga to przede wszystkim spełnienia szeregu wymagań stabilizacyjnych, dotyczących finansów publicznych, cen, kursów walut czy stóp procentowych ujętych w tzw. kryteriach konwergencji nominalnej z Maastricht. Ostatnio istotnie nasiliły się publiczne debaty na temat wprowadzenia euro w naszym kraju. W dyskusjach tych przytaczano szereg argumentów zarówno za, jak i przeciw wprowadzeniu wspólnej waluty europejskiej. Przytaczane argumenty obejmowały szerokie spektrum konsekwencji tego procesu w aspekcie instytucjonalno-prawnym, politycznym, społecznym, jak i ekonomicznym. Ożywiona publiczna dyskusja, choć nie pozbawiona kontrowersji, świadczy o dużym zainteresowaniu oraz ważności poruszanej problematyki.

Głównym celem opracowania jest dokonanie przeglądu ważniejszych aspektów ekonomicznych wprowadzenia euro w Polsce oraz próba polemiki z niektórymi powszechnie głoszonymi mitami, dotyczącymi zarówno pozytywnych, jak i negatywnych efektów wpływu tego procesu na gospodarkę. W rozważaniach autor koncentruje się głównie na skutkach ekonomicznych, natomiast aspekty prawne, społeczne czy polityczne wprowadzenia euro (choć również niezmiernie istotne), ze względu na przyjętą koncepcję pracy, nie będą szerzej omawiane.

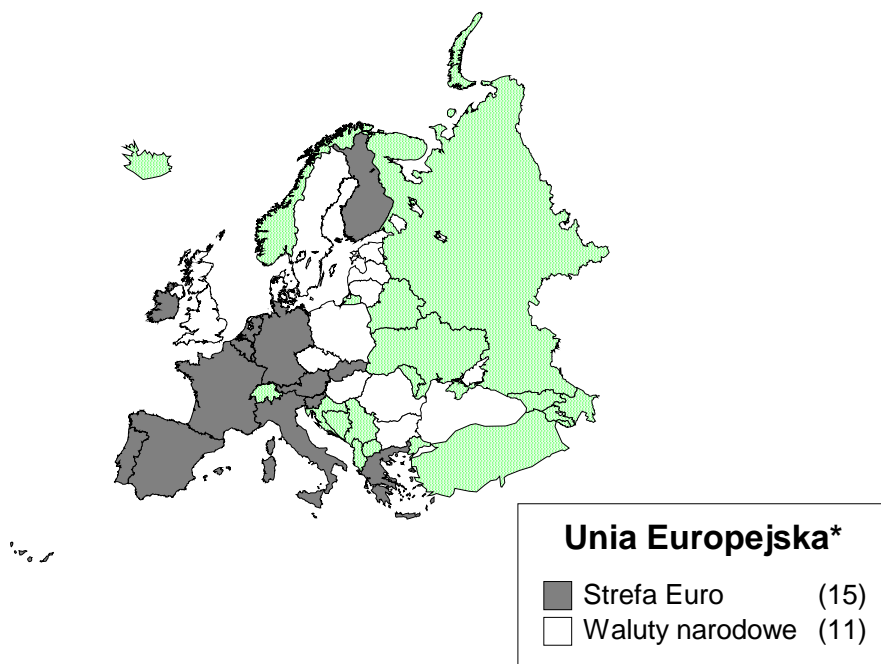
* Dr Tomasz MISIAK, Katedra Ekonomii, Wydział Zarządzania i Marketingu, Politechnika Rzeszowska.

Struktura opracowania jest następująca. W pierwszej części prezentowana jest ogólna charakterystyka strefy euro w odniesieniu do aspektów konkurencyjności w gospodarce światowej. W punkcie trzecim (czwartym) przedstawione zostaną najważniejsze ekonomiczne aspekty przyjęcia wspólnej waluty unijnej, które mogą mieć pozytywny (negatywny) wpływ na funkcjonowanie naszej gospodarki. Opracowanie kończy podsumowanie prowadzonych rozważań i ważniejsze wynikające z nich wnioski.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA STREFY EURO NA TLE NAJWIĘKSZYCH OBSZARÓW GOSPODARCZYCH

Procesy zachodzące w Europie w zakresie poszerzania oraz pogłębiania integracji uczyniły z Unii Europejskiej jeden z kluczowych gospodarczo obszarów świata. Ważnym krokiem w procesie integracji europejskiej było utworzenie w 1999 roku unii walutowej. Dwanaście krajów członkowskich¹, które utworzyły unię walutową, zdecydowało się na wprowadzenie wspólnej waluty, powołanie Europejskiego Banku Centralnego oraz prowadzenie w ramach tegoż banku jednolitej polityki monetarnej.

Dzisiaj Unia Europejska to 27 krajów członkowskich, z których 16 wprowadziło wspólną europejską walutę, tworząc w ramach struktur UE tzw. strefę euro (patrz rys. 1.).

Rys. 1. Mapa strefy euro w ramach Unii Europejskiej
(* mapa nie zawiera Cypru, który też należy do strefy euro)

Źródło: opracowanie własne.

¹ W 1999 r. unię walutową utworzyło 11 krajów, a Grecja jako dwunasty kraj dołączyła dopiero w 2001 roku, ponieważ w 1999 roku nie spełniała kryteriów dotyczących wymaganego poziomu stopy inflacji.

Na obszarze Unii Europejskiej zamieszkuje około pół miliarda obywateli, z których ponad 60% posługuje się wspólną europejską walutą. Potencjał gospodarczy i handlowy porównywalny jest z gospodarką Stanów Zjednoczonych. W ramach gospodarki światowej UE, USA i Japonia tworzą tzw. triadę państw, czyli największy i najważniejszy gospodarczo obszar świata. Trudno nie zauważyć, że w Unii Europejskiej strefa euro odgrywa znaczącą rolę. Udział obszaru euro w światowym PKB w 2007 roku wyniósł przeszło 22% i był o 2,6 pkt. procentowego niższy niż udział UE oraz o ok. 4 pkt. procentowe niższy niż gospodarki amerykańskiej (por. tab. 1.). W strefie euro udział eksportu w PKB w 2007 roku wyniósł 22,6%, importu zaś 21,4%. Ani Unia Europejska, ani USA czy Japonia nie mogą pod tym względem konkurować ze strefą euro. Udział eksportu i importu w PKB często (w teorii ekonomii) utożsamiany jest ze stopniem otwartości gospodarki. Tak wysokie udziały eksportu i importu w PKB świadczą nie tylko o dużej otwartości gospodarek strefy euro, ale również o tym, że w ramach tego obszaru lepiej funkcjonuje swoboda przepływu dóbr, usług, kapitału i pracy niż w całej Unii Europejskiej. Współczynniki udziału eksportu czy importu w pozostałych państwach w 2007 roku ukształtowały się na poziomie niższym o kilka punktów procentowych niż w strefie euro.

Tabela 1. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne w 2007 roku

Wskaźnik	Strefa euro	UE	USA	Japonia
Populacja (w mln)	319	495	302	128
Stopa bezrobocia (w %)	7,4	7,1	4,6	3,9
Inflacja (CPI w %)	2,1	2,3	2,9	0,1
Podstawowe stopy procentowe banków centralnych (w %)	4,0	-	4,25	0,75
Stopy wzrostu PKB (w %)	2,6	2,9	2,2	2,1
Stopy wzrostu wydajności pracy (w %)	0,8	1,3	1,0	1,6
Udział w światowym PKB (w %) ^b	22,17	24,8	26,1	10,6
Eksport (w % PKB)	22,6	14,2	11,8	18,4
Import (w % PKB)	21,4	14,7	16,9	16,5
Deficyt budżetowy (w % PKB)	1,3	1,4	3,0	1,4 ^a
Dług publiczny (w % PKB)	66,4	58,7	49,2	159,5 ^a

^a- dane za rok 2006

^b- obliczenia własne na podstawie danych UNSTAT (PKB w USD – ceny stałe z 1990 roku).

Źródło: opracowanie własne na podstawie biuletynu miesięcznego: Europejski Bank Centralny 1998-2008.
10 rocznica EBC.

W strefie euro w 2007 roku odnotowano 2,6% stopę wzrostu gospodarczego i była ona wyższa niż w gospodarkach amerykańskiej (2,2%) i japońskiej (2,1%), ale niższa niż w całej UE (2,9%). Analizując stopy wzrostu wydajności pracy należy zauważyć, że stopa ta była najniższa w strefie euro (0,8%) i gospodarce amerykańskiej (1%), natomiast gospodarka japońska charakteryzowała się najwyższą stopą wzrostu wydajności pracy (1,6%). Wydaje się, że różnice w stopach wzrostu gospodarczego i wydajności pracy pomiędzy UE i strefą euro wynikać mogą z następujących powodów. Po pierwsze, z wyższej stopy bezrobocia w strefie euro (7,4%) niż w całej Unii Europejskiej (7,1%). Po drugie z faktu, że na stopy wzrostu gospodarczego i wydajności pracy UE istotny wpływ mogły mieć wysokie stopy wzrostu gospodarczego wśród nowych krajów UE, które w 2004 roku wstąpiły do Unii oraz wyższe od średniej unijnej stopy wzrostu gospo-

darczego w gospodarce brytyjskiej. Po trzecie, w przypadku krajów UE wyższa niż w strefie euro stopa wzrostu wydajności pracy może również wynikać z efektu konwergencji nowych krajów członkowskich. Efekt ten spowodowany jest nie tylko napływem kapitału do krajów biedniejszych (gdyż tam produktywność kapitału jest wyższa), ale również może być związany z osiąganiem przez te kraje zdecydowanie wyższych stóp harrodiańskiego postępu technicznego².

Gospodarki strefy euro charakteryzują się najniższym współczynnikiem udziału deficytu budżetowego w PKB (1,3%). Natomiast najniższy udział długu publicznego w PKB odnotowano w gospodarce amerykańskiej (49,2%) oraz w gospodarkach UE (58,7%). Gospodarki strefy euro nieznacznie, bo o 6,4 punktu procentowego przekroczyły 60% próg wyznaczony przez tzw. kryteria konwergencji nominalnej z Maastricht. Zdecydowanie najwyższy poziom tej zmiennej makroekonomicznej odnotowano w gospodarce japońskiej, w której w 2006 roku dług publiczny stanowił prawie 160% PKB.

We wszystkich analizowanych obszarach gospodarczych występowała niska inflacja, nieprzekraczająca 3% w skali roku. Tak niski poziom inflacji przez wielu ekonomistów nie jest traktowany jako proces o negatywnym wpływie na gospodarkę. Wynika to z faktu, że przy niskim poziomie wzrostu cen istnieje niewielka nadwyżka popytu globalnego nad stroną podażową. Taka nierównowaga pozwala stronie podażowej dostosować się do wyższego poziomu popytu, co może powodować generowanie wyższych stóp wzrostu gospodarczego.

Strefa euro już dziś uważana jest za ważny gospodarczo obszar świata. Wydaje się, że w kolejnych latach obszar ten będzie odgrywał coraz ważniejszą rolę, stanowiąc pewną przeciwwagę dla gospodarki Stanów Zjednoczonych, Japonii oraz szybko rozwijającej się gospodarki chińskiej. Euro – waluta stosunkowo młoda, stanowi poważną konkurencję dla światowej hegemonii dolara amerykańskiego. Rola euro może znacząco wzrastać wraz z przyjmowaniem unijnej waluty przez kolejne kraje członkowskie. Przed takim dylematem stoi obecnie Polska, a wybór którego dokona, na pewno będzie miał ogromne znaczenie dla naszej gospodarki zarówno w skali mikro-, jak i makroekonomicznej. Warto zatem w kontekście zysków i strat rozważyć, jakie skutki dla gospodarki wywoła wprowadzenie euro w Polsce, co niewątpliwie przyczyni się znacząco do powiększenia obszaru euro.

3. EKONOMICZNE KORZYŚCI PRZYJĘCIA EURO

Ekonomiczne aspekty wprowadzenia euro wynikają przede wszystkim z funkcjonowania w ramach Unii Europejskiej swobody przepływu dóbr, usług, kapitału i pracy. Powyższe swobody przepływu tworzą podstawę budowy jednolitego rynku wewnętrznego. Praktyka pokazuje, że kraje UE będą w stanie tworzyć sprawnie funkcjonujący jednolity obszar gospodarczy wtedy, gdy we wzajemnym handlu i współpracy gospodarczej posługiwać będą się jednym pieniądzem³.

Analizując konsekwencje wprowadzenia wspólnej waluty, można dojść do następujących wniosków natury ekonomicznej:

- Wprowadzenie euro stwarza możliwość redukowania kosztów działalności przedsiębiorstw, które musiały ponosić koszty transakcyjne, związane z wymianą jednej

² T. Misiak, *Zależność między inwestycjami, wydatkami rządowymi a wzrostem gospodarczym w krajach Unii Europejskiej*, Wiadomości Statystyczne, GUS, 2008, s. 69-70.

³ L. Oręziak, *Euro nowy pieniądz*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004, s. 46.

waluty na inną. Pozytywnym aspektem jest przede wszystkim wyeliminowanie ryzyka kursowego w wymianie handlowej, wynikającego z nieoczekiwanej zmiany kursów walut. Zmienność kursów walut (aprecjacja lub deprecjacja waluty krajowej w stosunku do waluty kontrahenta) była czynnikiem ograniczającym wzajemną wymianę międzynarodową (wewnątrzunijną). Zgodnie bowiem z warunkiem Marshalla-Lernera⁴ umacnianie się waluty krajowej negatywnie wpływa na eksport, a pozytywnie na import, czego skutkiem jest niekorzystne saldo wymiany handlowej oraz efekt ograniczania popytu na dobra krajowe kosztem rosnącego popytu na dobra importowane.

- Okazuje się, że ryzyko kursowe nie tylko negatywnie wpływa na wymianę towarów i usług, ale może też mieć istotny wpływ na przepływy kapitału (w ramach realizacji np. zagranicznych inwestycji bezpośrednich) oraz mobilność pracy. Istnieje, co prawda, sposoby zabezpieczenia się przed ryzykiem kursowym, ale wiąże się z ponoszeniem dodatkowych kosztów. Według szacunków Komisji Europejskiej koszty transakcyjne oraz koszty pokrewne, wynikające z prób minimalizacji ryzyka kursowego stanowią około 0,5% PKB całej Unii Europejskiej⁵, co dla porównania stanowi równowartość połowy wysokości rocznego budżetu ogólnego Unii.
- Omawiane wyżej kwestie ponoszenia ryzyka kursowego dotyczą każdej sfery działalności związanej z wymianą międzynarodową, przedsiębiorstw eksportujących bądź importujących towary lub usługi, przedsiębiorców, którzy w poszukiwaniu zysków i ekspansji handlowej realizują bezpośrednie inwestycje zagraniczne (przepływ kapitału). Aspekt zmienności kursów walutowych będzie również wpływał na przepływy pracy oraz międzynarodowy ruch turystyczny. Wspólna waluta będzie zatem czynnikiem, który w ramach strefy euro doprowadzi do zwiększonej mobilności kapitału, pracy oraz pobudzi i ułatwi przepływ turystów na tym obszarze.
- Należy również zauważyć, że zmienny kurs walutowy ma wpływ również na siłę nabywczą środków z funduszy realizowanych w ramach polityki regionalnej Unii Europejskiej. Aprecjacja waluty krajowej w stosunku do euro powoduje, że siła nabywczą środków z funduszy strukturalnych i funduszu spójności obniża się. Taka relacja kursu walutowego będzie negatywnie wpływała na wielkość realizowanych inwestycji, co może istotnie opóźnić proces konwergencji realnej.
- Istotną korzyścią zarówno dla przedsiębiorstw, jak i konsumentów jest lepsza przejrzystość rynku, umożliwiająca skuteczniejsze porównywanie cen. Powinno to sprzyjać optymalizacji podejmowania decyzji zarówno konsumentów, co do dokonywania zakupów, jak i producentów w zakresie sprzedaży towarów i usług.
- Przyjęcie wspólnej waluty uwarunkowane jest spełnieniem wymagań konwergencji nominalnej, ale może mieć również istotny wpływ na proces konwergencji realnej wśród krajów UE. Konwergencja realna oznacza zbieżność w eliminowaniu różnic w poziomach dobrobytu ekonomicznego mierzonego najczęściej wskaźni-

⁴ Warunek Marshalla-Lernera oznacza, że deprecjacja kursu waluty krajowej przyczynia się do poprawy salda wymiany handlowej (eksportu netto), natomiast aprecjacja waluty krajowej negatywnie wpływa na eksport, a pozytywnie na import, prowadząc do pogorszenia się salda wymiany handlowej.

⁵ Silvestro V., *Le Compie a renours de l'euro*, Revue du Marche commun et de l'Union europeenne, styczeń 1998, nr 414.

kiem PKB *per capita* lub poziomem wydajności pracy (PKB na pracującego)⁶. Jednym z czynników determinujących proces konwergencji realnej jest występowanie malejących produktywności krańcowych kapitału. Uwzględniając znoszenie barier przepływu kapitału w krajach UE, kapitał powinien być chętniej inwestowany w krajach biedniejszych, w których krańcowe produkty kapitału są wyższe. Zatem to poziom mobilności kapitału będzie miał wpływ na proces konwergencji realnej. Z powyższych rozważań wynika, że wspólna (jednolita) waluta będzie sprzyjała mobilności kapitału, przez co również pozytywnie wpłynie na zmniejszanie dysproporcji w poziomach dobrobytu gospodarczego w ramach Unii Europejskiej. Warto zatem rozważyć dość często poruszaną kwestię, że Polska powinna przyjąć wspólną walutę dopiero wówczas, gdy zdecydowanie zmniejszy lukę w poziomie rozwoju gospodarczego w stosunku do krajów tzw. „starej Unii”. Takie twierdzenie, zdaniem autora, jest nieuzasadnione, gdyż to wspólna waluta przyczyni się do zdynamizowania wymiany handlowej, stóp wzrostu gospodarczego, jak i procesu konwergencji realnej. Rozpatrując zatem ten proces w kategoriach przyczynowo-skutkowych, można stwierdzić, że to przyjęcie euro będzie przyczyną, a szybsza konwergencja realna skutkiem takiego działania, a nie odwrotnie.

- Przyjęcie wspólnej waluty oznacza jednocześnie wstąpienie do strefy euro, czyli do elitarnego klubu państw o dużym potencjale gospodarczo-handlowym. Ponadto strefa euro charakteryzuje się większą stabilnością makroekonomiczną wynikającą z niskich, jednolitych stóp procentowych, ustalanych przez Europejski Bank Centralny, oraz znaczącego spadku bezrobocia. W strefie euro od 1999 roku przyrost miejsc pracy był zbliżony do gospodarki amerykańskiej i wyniósł ok. 9%.

4. EKONOMICZNE KOSZTY PRZYJĘCIA EURO

Sam fakt powstania Unii walutowej oraz wprowadzenie euro wynika z poglądu, że korzyści ze wspólnej waluty będą większe niż potencjalne koszty. Mimo to nie brakuje osób, które sceptycznie podchodzą do wspólnej waluty. Do najważniejszych i najczęściej przytaczanych argumentów można zaliczyć:

- Zastąpienie waluty narodowej przez euro skutkuje utratą suwerenności narodowej w sferze pieniężnej. Wspólna waluta implikuje bowiem brak możliwości optymalnego wykorzystania kształtowania kursu walutowego jako instrumentu polityki gospodarczej. Wydaje się, że twierdzenie takie nie do końca jest zgodne z praktyką gospodarczą. W ostatnich latach w Polsce trudno bowiem wskazać przykład na to, że kształtowanie kursu walutowego było istotnym narzędziem polityki ekonomicznej. Wynika to stąd, że kurs walutowy już od dawna jest ustalany na zasadach rynkowych i nie podlega bezpośredniej, instrumentalnej ingerencji ze strony NBP.
- Ważną kwestią jest utrata przez NBP na rzecz EBC funkcji kreowania polityki monetarnej, np. poprzez zmianę stóp procentowych. Jednakże procesy globalizacji rynków finansowych, duża otwartość gospodarek krajów UE, przepływy finansowe na dużą skalę i tak już wyraźnie ograniczały skuteczność oddziaływania za pomocą stóp procentowych na gospodarki krajowe. Rola banku centralnego będzie

⁶ Por. K. Gawlikowska-Hueckel, A. Zielińska-Głębocka, *Integracja europejska. Od jednolitego rynku do unii walutowej*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2004, s. 301-305.

w zasadzie ograniczona do realizacji priorytetów polityki monetarnej ustalonej przez EBC dla całej strefy euro.

- Euro wpłynie na wzrost cen będący wynikiem spekulacyjnego zaokrąglania cen w górę. Jest to twierdzenie prawdziwe, ale skutki takich działań nie mogą przybrać istotnych rozmiarów. Można przecież zastosować w okresie przejściowym kary administracyjne (jak to ma miejsce na Słowacji), mające charakter dyscyplinujący oraz prezentację cen w ujęciu dwuwalutowym. Nawet jeśli kontrola przeliczeń nie odniesie znaczących skutków, to i tak bodziec inflacyjny będzie jednorazowy, a efekt statystyczny wprowadzenia euro powinien kształtować się na niskim poziomie. Praktyka innych państw wskazuje, że wzrost cen oscylował w granicach 0,2-0,4 punktu procentowego, co przy obecnym poziomie inflacji nie powinno stanowić ani głównego, ani istotnego czynnika inflacyjnego⁷.
- Często też do kosztów wprowadzenia euro zalicza się koszty, które trzeba było ponieść, aby spełnić kryteria konwergencji nominalnej z Maastricht. Koszty te związane są ze zwalczaniem deficytu i długu publicznego, ograniczaniem inflacji, redukcji stóp procentowych itp.
- Teza, że gdy w Polsce wprowadzimy euro, to ceny w sposób niekontrolowany osiągną poziom cen taki jak w krajach „starej Unii”, też nie jest do końca prawdziwa. Wynika to co najmniej z kilku powodów. Po pierwsze, biorąc pod uwagę większą przejrzystość cen wyrażonych w jednej walucie, wprowadzenie euro może prowadzić do wyrównywania poziomu cen. Jednak należy zwrócić uwagę, że nie będzie to proces natychmiastowy, ale raczej długookresowy. Ponadto ceny wielu towarów w strefie euro są na zbliżonym poziomie, a nawet niższe od cen w polskich sklepach. Po drugie, proces wyrównywania cen na obszarze euro nie jest dobrze rozpoznany, więc nie da się przewidzieć ani faktycznej skali tego problemu, ani tempa wyrównywania cen. Po trzecie, nawet między krajami, w których obywatele od dawna posługują się euro, istnieją znaczne różnice w cenach porównywalnych towarów czy usług. Po czwarte, proces wyrównywania cen na obszarze euro nie może zachodzić w oderwaniu od konwergencji płacowej. Jeżeli rzeczywiście dojdzie do wyrównywania poziomu cen, to musi również wystąpić zbieżność dochodów. Powyższe analizy wskazują, że zasadnicze znaczenie będzie miała relacja pomiędzy tempem wzrostu cen a tempem wzrostu dochodów. Gdy tempo wzrostu cen i dochodów będzie zbliżone, to realna siła nabywcza naszych dochodów nie ulegnie obniżeniu.

5. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Proces pogłębiania integracji europejskiej związany z wprowadzeniem wspólnej waluty generuje zarówno korzyści, jak i koszty. Z punktu widzenia ekonomii ważne jest, aby korzyści były wyższe od kosztów. Korzyści wynikające z wieloaspektowej eliminacji ryzyka kursowego oraz kosztów transakcyjnych, związanych z wymianą walutową, będącą wynikiem przyjęcia euro, mogą zatem prowadzić do pogłębienia integracji ekonomicznej ze strefą euro, co powinno skutkować zdynamizowaniem stóp wzrostu gospodarczego oraz przyspieszeniem procesu konwergencji realnej. Najważniejsze negatywne aspekty wprowadzenia euro to przede wszystkim utrata: polityki kursowej i monetarnej jako in-

⁷ Porównaj np. M. Wasilewski, *Za i przeciw*, „Gazeta Bankowa”, 2008, nr 12.

strumentów polityki gospodarczej, możliwe wystąpienie wyższego poziomu inflacji czy koszty społeczno-ekonomiczne, które trzeba ponieść, aby spełnić wymagania stabilizacyjne z Maastricht. Jednym z najważniejszych czynników determinujących kosztową stronę wprowadzenia euro będzie przede wszystkim kwestia ostatecznego kursu walutowego wymiany złotówki na euro. Korzystny, z punktu widzenia Polski, kurs wymiany może w znacznym stopniu zminimalizować koszty oraz podkreślić ogólne korzyści z wprowadzenia euro. W przeciwnym razie korzyści z wprowadzenia wspólnej waluty mogą być krótkookresowo wypaczone poprzez niekorzystne przewalutowanie. Wszystko to jednak musi być poprzedzone co najmniej 2-letnim uczestnictwem w Europejskim Mechanizmie Kursowym ERM, w którym odchylenia kursów walutowych powinny kształtować się w wąskim paśmie wahań, co powoduje większą stabilność kursów walutowych.

LITERATURA

- [1] *Europejski Bank Centralny – biuletyn miesięczny 1998-2008. 10 rocznica EBC*. Frankfurt nad Menem 2008.
- [2] Gawlikowska-Hueckel K., Zielińska-Głębocka A., *Integracja europejska. Od jednolitego rynku do unii walutowej*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2004.
- [3] Misiak T., *Zależność między inwestycjami, wydatkami rządowymi a wzrostem gospodarczym w krajach Unii Europejskiej*, Wiadomości Statystyczne, GUS, 2008.
- [4] Oręziak L., *Euro nowy pieniądz*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004.
- [5] Silvestro V., *Le Compie a renours de l'euro*, Revue du Marche commun et de l'Union europeenne, styczeń 1998, nr 414.
- [6] Wasilewski M., *Za i przeciw*, Gazeta Bankowa, 12/2008.

ECONOMIC ASPECTS FOR EURO INTRODUCTION IN POLAND

Summary

The article makes some attempt to systematize as well as present of economic benefits and costs of common currency adoption (Euro) in Poland. There was also made a comparison among significant macroeconomic indicators from Euro area in regard to countries from TRIAD (USA, Japan EU). The aim of the conducted comparison was an attempt in pinpointing competitiveness as well as economic-trade position of this area in world economy.

Złożono w redakcji w czerwcu 2009 r.